**BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PREVENCIJOS KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS**

2026-02-10 Nr. (6.55) SAA-1

Birštonas

Posėdis įvyko 2026-02-10, 14:00-15.00
Posėdžio pirmininkė - Danutė Kacevičiūtė.
Posėdžio sekretorė – Raimonda Vaičaitienė.
Dalyvavo komisijos nariai:
Milda Ramanauskienė, Birštono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vedėja,
Danutė Kacevičiūtė, Birštono savivaldybės administracijos vyriausioji specialistė (tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorė),
Eglė Grinevičienė, Birštono savivaldybės sveikatos koordinatorė,
Vilija Žukauskaitė, Moterų teisių asociacijos direktorė (nuotoliu),
Daiva Brudnienė, Kauno apygardos prokuratūros Alytaus apylinkės prokuratūros vyriausioji prokurorė,
Kristupas Bubnys, VšĮ Birštono sporto direktorius,
Gintas Pačėsas, BĮ Nemajūnų dienos centro direktorius,
Andrius Petkevičius, Alytaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Birštono policijos komisariato viršininkas.

Posėdyje nedalyvavo:
Dovilė Bubnienė, Vyrų krizių centro direktorė.

**DARBOTVARKĖ:**

| | | |
|---|---|---|
| 1. | 14.00 | **Komisijos posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.**<br>Pranešėja – Danutė Kacevičiūtė, Birštono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos pirmininkė. |
| 2. | 14.05 | **Dėl Birštono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos priemonių 2025 metais įgyvendinimo.**<br>Pranešėja – Danutė Kacevičiūtė, Birštono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos pirmininkė. |
| 3. | 14.20 | **Dėl smurto artimoje aplinkoje statistikos Birštono savivaldybėje 2025 m. (pasikartojantys smurto atvejai)**<br>Pranešėjai: Andrius Petkevičius, Alytaus AVPK Birštono policijos komisariato viršininkas.<br>Daiva Brudnienė, Kauno apygardos prokuratūros Alytaus apylinkės prokuratūros vyriausioji prokurorė.<br>Vilija Žukauskaitė, Moterų teisių asociacijos direktorė.<br>Milda Ramanauskienė, Socialinės paramos skyriaus vedėja. |
| 4. | 14.40 | **Dėl Birštono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos 2026 m. veiklos plano patvirtinimo.**<br>Pranešėja – Raimonda Vaičaitienė, Birštono savivaldybės administracijos vyriausioji specialistė, atsakinga už smurto artimoje aplinkoje prevenciją. |
| 5. | 14.50 | **Komisijos narių pasisakymai, diskusijos. Einamieji klausimai.** |

**1. SVARSTYTA.** Dėl komisijos posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

Pranešėja – Danutė Kacevičiūtė, Birštono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos pirmininkė pakvietė komisijos narius balsuoti už pasiūlytą darbotvarkę.

**NUTARTA.** Darbotvarkei pritarti.

**2. SVARSTYTA.** Dėl Birštono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos 2025 m. veiklos ataskaitos.

Pranešėja – Danutė Kacevičiūtė, Birštono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos pirmininkė, pateikė Birštono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos 2025 m. veiklos ataskaitą (pridedama).

**NUTARTA.** Pritarti pateiktai Birštono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos 2025 m. veiklos ataskaitai.

**3. SVARSTYTA.** Dėl smurto artimoje aplinkoje statistikos Birštono savivaldybėje 2025 m. (pasikartojantys smurto atvejai, priežastys).

Pranešėjas Andrius Petkevičius, Alytaus AVPK Birštono policijos komisariato viršininkas.

2025 m. gauti 66 pranešimai dėl smurto artimoje aplinkoje (SAA) Birštono policijos komisariato teritorijoje. Pradėti 7 ikiteisminiai tyrimai, 7 atvejais atliktas aplinkybių patikslinimas. Paskirtas 31 apsaugos nuo SAA orderis, 8 atvejais, atlikus vertinimą, atsisakyta skirti orderį. Skundų dėl išduoto orderio Birštono savivaldybėje, kuris netenkintas, t. y. konstatuota, kad jis išduotas teisėtai, nebuvo.

Policijos komisariato viršininkas detalizavo dėl kieno smurto dažniausiai kreipiamasi į policiją dėl SAA: 30 atvejų dėl vyro/ sugyventinio smurto, 12 atvejų dėl žmonos/ sugyventinės smurto, 13 atvejų dėl sūnaus smurto, 1 atvejis dėl dukros smurto, 4 atvejai dėl mamos smurto prieš vaikus, visi kiti likę pavieniai smurto atvejai dėl brolio/ anūko/ tėvo ir pan.

Kabant apie pasikartojantį smurtą, atvejų yra, Savivaldybės administracijai teikiama informacija apie >3 skirtus SAA orderius dėl pavojų keliančiam asmeniui reikalingos socialinės paslaugos.

Daiva Brudnienė, Kauno apygardos prokuratūros Alytaus apylinkės prokuratūros vyriausioji prokurorė, domėjosi ar buvo skaičiuojama kiek asmenų nubausta administracine tvarka už orderių pažeidimą.

Prokuratūrai svarbu, kad nebūtų išvis nereaguojama į pranešimus dėl SAA, nebūtų nepriimamas procesinis sprendimas, kai jį reikia priimti ir nebūtų piktnaudžiavimo kuomet sistemoje uždedama „žyma“, kad smurtas artimoje aplinkoje nepasitvirtinęs ir žmogui duodamas atsakymas ne pagal baudžiamojo proceso kodekso numatytas imperatyvias normas. Visi atvejai, kurie priskirti SAA turi būti nagrinėjami tokia tvarka: suteiktas orderis, arba atsisakymas suteikti orderį, atsisakymas pradėti ikiteisminį tyrimą arba ikiteisminio tyrimo pradėjimas.

Prokuratūra atlieka rekontrolės funkciją dėl policijos pareigūnų sprendimų atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą dėl SAA.

Vilija Žukauskaitė, Moterų teisių asociacijos direktorė pritarė Kauno apygardos prokuratūros Alytaus apylinkės prokuratūros vyriausiajai prokurorei, kad į kiekvieną smurtinį atvejį būtų reaguota

atsakingai, orderio suteikimo/atsisakymo institutas suteikė galimybę žmogui, kuris gyvena smurtiniuose santykiuose, gauti pagalbą.

Moterų teisių asociacijos direktorė pastebėjo, kad Alytaus AVPK Birštono policijos komisariato viršininko pateikta statistika nesutampa su specializuotos kompleksinės pagalbos centro (SKPC) turima statistika. Aptartos galimybės išsiaiškinti, kokie duomenys nepasiekė SKPC.

Pranešėja Vilija Žukauskaitė, Moterų teisių asociacijos direktorė.

2025 m. gauti 34 pranešimai apie nukentėjusius arba patyrusius pavojų dėl SAA Birštono teritorijoje. Nukentėję pagal lytį: 29 moterys ir 5 vyrai. Smurtinėje aplinkoje augančių vaikų – 11. Į specializuotos kompleksinės pagalbos centrą asmeniškai besikreipiančių nebuvo. Nukentėjusiems suteiktos 36 SKPC konsultanto konsultacijos, 19 psichologo konsultacijų, 5 teisininko konsultacijos.

Smurtautojai pagal lytį: 32 vyrai, 2 moterys. Smurtas patirtas nuo sutuoktinio/sugyventinio – 19 atvejų, nuo buvusio sutuoktinio/buvusio sugyventinio – 2 atvejai, nuo brolio/ sesers/ sūnaus/ dukros /tėvo/ motinos/ kito giminaičio – 13 atvejų.

Pranešėja Milda Ramanauskienė, Socialinės paramos skyriaus vedėja.

Socialinės paramos skyriaus vedėja informavo, kad 2025 m. iki šios dienos iš Birštono policijos komisariato yra gavę informacijos apie pasikartojantį SAA (turi >3 orderius) – gauti 2 pranešimai (2025 m. pabaiga, 2026 m. vasario pradžia). Su vienu iš asmenų bendrauta, organizuotos paslaugos, tačiau asmuo teikiamos pagalbos atsisakė.

Į Birštono savivaldybės administracijos socialinės paramos skyrių dėl pagalbos/ paslaugų smurtą artimoje aplinkoje patyrę asmenys per 2025 metus nesikreipė.

Socialinės paramos skyriaus vedėja informavo, kad kartu su BĮ Nemajūnų dienos centru nuo 2025 m. antro pusmečio yra paruošusios gyvenamąsias patalpas, kurios skirtos smurtą artimoje aplinkoje keliantiems asmenims (asmenims gavusius orderius dėl smurto artimoje aplinkoje), bendradarbiauja su Birštono policija.

BĮ Nemajūnų dienos centro direktorius papildė, kad paruoštose gyvenamosiose patalpose per 2025 metus gyveno 3 asmenys, per 2026 m sausio mėnesį – 5 asmenys.

**INFORMACIJA IŠKLAUSYTA.**

**4. SVARSTYTA.** Dėl Birštono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos 2026 m. veiklos plano patvirtinimo.

Pranešėja – Raimonda Vaičaitienė, Birštono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos sekretorė pateikė tvirtinti Birštono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencinės komisijos 2026 m. veiklos planą. (Planas pridedamas).

**NUTARTA.** Pritarti Birštono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos 2026 m. veiklos planui.

**5. SVARSTYTA.** Komisijos narių, kviestinių asmenų pasisakymai, diskusijos. Einamieji klausimai.

Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo 4 straipsnio „Institucijų ir įstaigų kompetencija smurto artimoje aplinkoje prevencijos, apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje

ir specializuotos kompleksinės pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo srityse“ 12 punkte savivaldybių administracijos įpareigotos:

„4) rengia programas (mokymus), kurių paskirtis – smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančius asmenis mokyti nesmurtinio elgesio, siekiant pakeisti smurtinės elgsenos modelius, arba dalyvauja šias programas (mokymus) rengiant, užtikrina šių programų (mokymų) prieinamumą asmenims, norintiems keisti savo elgesį arba įpareigotiems tai daryti; 5) rengia programas (mokymus) specialistams, savivaldybės administracijos darbuotojams, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos ar jos įgaliotų teritorinių skyrių darbuotojams bei kitiems darbuotojams, kurie dirba su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiais asmenimis ar smurtą patyrusiais asmenimis ir įgyvendina smurto artimoje aplinkoje prevenciją, arba dalyvauja šias programas (mokymus) rengiant“, tačiau kaip informavo Birštono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos pirmininkė ir sekretorė, kad smurto artimoje aplinkoje Birštono savivaldybėje prevencijai finansavimas 2025 metais negautas, 2026 metų biudžete taip pat nėra numatyta lėšų minėtai veiklai.

Komisijos nariams pasiūlyta aktyviau įsitraukti į SAA veiklą, siūlyti finansavimo šaltinius, veiklas (įtraukti Birštono savivaldybę į Europos Sąjungos rengiamus projektus, NVO ar viešųjų įstaigų organizuojamus seminarus, diskusijas).

**NUTARTA**. Sekantį Birštono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos posėdį sušaukti 2026 m. balandžio mėn. Birštono savivaldybėje, Jaunimo g. 2, Birštonas. (Diena ir valanda bus tikslinama).

Posėdžio pirmininkė Danutė Kacevičiūtė

Posėdžio sekretorė Raimonda Vaičaitienė